

SOČA

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

„Soča“ izhaja vsak četvrtak in velja za pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . f. 4.50
Pol leta . . . . . „ 2.30
Četvrt leta . . . . . „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslancah“ se plačuje za navadno trislopnostno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ „ 2 „
6 „ „ „ „ 2 „

Za večje črke po prostoru.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“, — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Naročnina in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo pod naslovom: Viktor Dolenc v Gorici. — Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Politično položje.

Nij ga nestanovitnejšega odgovora, nego je oni, ki se nam podaje vsak dan na vprašanje, bode-li mir ali vojska. Tolikokrat smo uže reševali to vprašanje in trdili smo vedno, da nij mogoče ustanoviti miru na Balkanu, dokler Turčin gospoduje. Še v zadnji številki, ko se je vse v najlepšem upanju zibalo, da je po podpisu zapisnika v Londonu mir na Balkanu zagotovljen, izrazili smo, da to ni tako gotovo, kajti Turčija bode sama zapreke delala. Danes poroča se uže, da Turčijo nij volja, podvreči se zahtevam vseh velevlasti, ker bi to bilo za njo nečastno in bi s tem mnogo zgubila pri svojih muslimanskih podložnikih. Ona noče tudi nič vedeti o prijaznih svetih angleskega zastopnika, naj se sama sporazumi z Rusijo posebno gledé razoroženja. In pri vsem tem naj človek veruje, da je mogoče mir napraviti na Balkanu po lepem potu brez prolitja krvi? Nikakor ne! In zopet ponavljamo, naj posebno Avstrija pazi, da ne zanemari svojih interesov pri neizogibni rešitvi orientalnega vprašanja. Za svojo korist poskerbi najboljšo, če se prijateljsko sporazumi z Rusijo, a Bog obvaruj, da bi celó proti Rusiji bila po želji madjarskih politikov. Uže leta 1854 gojila se je kriva politika, katera nam, bogme, nij nič koristila a mnogo škodovala, česar je vsak pravi patrijot, bodi si uže Nemeč ali Slovan, uže davno prepričan. Sicer ne mislimo, da bi bilo le mogoče, da bi Avstrija po britkih nasledkih tedanje svoje politike zopet bila proti Rusiji. To nij mogoče in besede Nj. veličanstva našega cesarja, katere je govoril Andrassiju, so nam porok, da ga nikdar več ne pridobé, da bi šel proti Rusiji v vojno.

Turški kolovodje ne morejo tudi drugače ravnati, nego protiviti nasilstvu tujih velevlasti, kajti turška država je posebno po novi ustavi

prisiljena ozirati se na menenje svojih podložnikov, koji so poslali svoje zastopnike v parlament v Carigrad. Kacega mišljenja je pa turški parlament, spoznavamo lahko, če le omenimo, da so v njem dve tretinji fanatičnih, zagriženih Turčinov, koji tirjajo, naj se raje vojna začne z Rusijo, da ali častno propadejo ali pa zmagajo, nego bi hodili v Peterburg milosti prosit. Ko bi tedaj kljubu javnemu turškemu menenju hotel sultan sè svojo vlade vклонiti se zahtevanjem velesil, nastanejo gotovo v notranjem take homatije, da bode na zadnje vendar potreba, da se tuje velevlasti vmešajo v sverho zajeznja turškega barbarstva.

Vidi se torej, naj se stvar oberne, kakor uže hoče, da bodemo vendar preje ali sleje imeli vojno.

Istodobno došla je iz Berolina vest, da je prosil knez Bismark odpust za eno leto ali celó popolno odstavljenje. Vzrok nenadnemu odstopu je bajé orientalno vprašanje. Pravi se, da utegnejo v kratkem razvijati se uže dolgo časa pričakovani dogodjaji, ker ne bode po odstopu Bismarkovem nič več na potu končnemu prijateljskemu, določenemu porazumljenju mej Nemčijo in Rusijo. Padcu Bismarkovemu utegne slediti Andrassijev, kar bi mi smatrali kot izvir soglasja mej imenovanima vlastima in Avstrijo.

Barometer političnega položja so pač tudi mirovna pogajanja mej Turčijo in Černogoro. Pisalo se je še pred nekaterimi dnevi o vedno rastočem upanju, da se mej njima vendar mir sklene. Ob enem z današnjimi poročili o bodočej osodi glasovitega zapisnika naznanja se, da se utegnejo v kratkem pogajanja razbiti, ker hoče Nikita vsakako Nikšiče imeti, česar pa Turčija ne more nikakor privoliti. Dne 13. aprila začne se najberže boj mej njima, katerega se vdeležé brez dvombe tudi Miriditi, kateri tudi želé o-trestiti turški jarem.

Ko hitro se to uresniči, prekoračijo tudi Rusi turško mejo in biti se začne boj za odrešenje in svobodo balkanskih kristijanov, katerega prorokujemo uže toliko časa.

Deželni zbor goriški.

Perva seja dne 5. aprila ob 11. zjutra. Vladni zastopnik baron Rechbach predstavlja zbranim poslancem deželnega glavarja viteza dr. Pajerja in njegovega namestnika dvornega svetovalca Winklerja. Na to je sprejel vladni zastopnik navadno obljubo od novega glavarja, na kar je dr. Pajer najpreje ogovoril poslance v daljšem italijanskem in potem v sledečem krajšem slovenskem govoru:

„Sprejmite tudi Vi častiti gospodje Slovenci pobratimski pozdrav, katerega Vam s celim srcem javljam v materinem Vašem jeziku; naj Vam bode porok zveze v težavnem prizadevanji vzajemno varovati interese naše ljube domovine, naj Vam ob enem izrazuje prošnjo, da me blagovolite podpirati in mi uljudno prizanašati; slednjé naj Vam bode tudi zagotovilo, da hočem Vaše pravice, Vaše opravičene težnje spoštovati ter se strogo deržati oblik, po katerih smo bili dozdaj vajeni pripoznavati si in zavarovati narodno enakopravnost.“

Po govoru povabil je poslance, naj storé obligatno obljubo. S tem je bila seja sklenjena in veršila se je.

Druga seja isti dan zvečer ob 6. uri. Predsednik prečita zaznamek došlih peticij in preide potem k dnevnemu redu, to je k verifikaciji volitev, katere so bile vse brez vsacega ugovora odobrene.

Dr. Abram predlaga računске sklepe za leto 1876 in prevdarek za leto 1878 ter meni, naj se izročé finančnemu odseku 7 udov, kateri se naj pozneje voli.

Poslanec Dottori stavi predlog, naj se preuredé šolske postave gledé učiteljskih plač in utemeljuje svoj predlog precej obširno. Poslanec Winkler predlaga, naj se izroči ta predlog v pretresovanje pravnemu odseku 7 udov, kateri se ima voliti pozneje. Se sprejme.

Dottori predlaga, naj bi obstojal tudi peticijski odsek iz 7 udov, kar se tudi sprejme.

Pred Defreggerjevo sliko „der Tanz auf der Alm.“

(Spisal Simon Bric.)

Odkar so kromolitografi v svoji umetnosti tako izurili se, da skoro nič ne zaostaja kromolitografija za oljnato sliko originalovo, lahko bolj pogosto in večkrat brez vsakega stroška ogledamo dela slavnih mojstrov. Se vé, da ne upljavajo iste podobe na vsacega človeka enako, ker tudi tukaj ima pregovor svojo veljavo, da vsak berač svojo mavho hvali.

F. Defregger, rojen v Lienci na Tirolskem, tik koroške meje v dravskeji dolini, nam zna planincem posebno govoriti k sercu sè svojimi slikami. Toda nikdo ne ostane merzel, ki se vtopi pred kako njegovih idiličnih slik.

Vže drugo leto me vozi skoro dan na dan pot čez dunajski Parkring; včasih grem po opravilu, včasih iz dobre volje, pa vsakrat se ustavim ko na komando pred Defreggerjevimi „Ples na planini“, ki je razstavljen v enem oknu prodajalnice.

Janezek ni prišel do svojega dvajsetega leta nikamor drugam kot na domačo goro dan po dnevu, leto po letu. V zimi, ko so bili rogje pripeti k jaslam, je še le prišel vsakih osem dnij enkrat v cerkev, kjer so gospod pridigovali in prošnje molili, predno se je začelo sv. opravilo.

LISTEK.

Na Lavričevi gomili,

dne 5. marcija 1877.

(Zložil Kragelj)

Kamor oko se ozira, le žalostne gleda mi stvari
Kamen naznanja in križ, tukaj da grob je in tam
Sveta tihota kraljuje na tem zapuščenem kraju
Vetrič le hladen pihlja, z belim se prahom igra.
Kaj pa tam se vrši na levem ob cesti, pri zidu
Ljudstvo kjer mirno stoji, žalostna pesen doni?
Proti nebu kipi piramida s pristopnega kamna
Ki pred kratkim se kinč pustim je kraškim bil tlém.
Na njem vihrajo trakovi beli, rudeči in plavi
S frišnega perja spletén ven'c ga objema zelen.
Kinča spominek napis, ki tujemu potniku pravi:
„Bil najblaži je sin; večni mu bodi spomin!“
Danes bilo je leto, ko smo črni zročili te zemlji
Grob pokriva te tih, pust obrašča ga mah.
Danes na tvojo gomilo hvaležen zbira se narod
Žalost topi mu srce, britke pretaka solze.
Rano uzet iz življenja, ki polno je bilo nemira
Hitel čez temni si most, v grobu uživaj sladkost.
Mnoga je britka te rana bolela, srce te je peklo,
Laž in hinavstvo povsod; kje pa resnica? Nikjer.
Smrten zadajal ti strup je gad krivic in izdajstva

Lastni zabadal ti brat v prsi oster je meč.
Naše da nijso nam mater tujci spodobno čestili
To ti je bilo težko, to ti je bilo hudo.
A prehudo ti je bilo, preveč je srce hrvavelo
Sina nezvestega da lastne je matere sram.
Kaj bi še dalje tožili pa britke solze prelivali
Grob podelil ti je mir, zlobni nij mogel ga svet.
Dobrega mnogo v narod slovenski vsejal si semena
Veselo poganja kali, kmalu vse ocveti.
Da bi se norod slovenski budil in duševno razcvital
Bile so zadnje željé, bil ti zadnji je up.
Lepo in dobro v mlada cepil si srca
Narod učil si ljubiti, celo ljubiti človeštvo.
Gorko ti blago bilo je srce za ubogega brata
Kar si koli imel, rad si z bližnjim delil.
Dokler ob Soči in Savi, ob Muri in Dravi Slovenci
Svoje čestijo možé, tvoje bo znano ime.
Lepa, mila ko naša cveteja bo domovina
Kedar kakor vodé, jo zvežejo bele cesté,
Kedar železna bo cesta zvižgala po naši dolini,
Poina dežela bo šol, narod omike bo poln,
Takrat zopet probudi se ti duh v temni gomili,
Tja poleti čez goré, tja poleti čez doli,
Sreče vesel slovenskega naroda vsklikne radostno
„Narod moj naj živi, lepših še bog mu daj dni“.
Solnce bo zlato sijalo po lepih deželah slovenskih
V zrak se škrjanec vrtél, pesen veselo bo pél.

Potem veršile so se volitve v imenovane odseke in sicer so bili voljeni v

Finančni odsek: baron Ritter predsednik, Kocijančič, Gasser, Povše, Gorjup, Strassoldo, Tonkli; Pravni odsek: grof Coronini predsednik, Abram, Deperis, Pino, Winkler, Mahorčič, Dottori; Peticijski odsek: Dottori predsednik, Kovadič, Benardelli, Deltorre, Maurovich, Faganel, Pagaruzzi.

Predsednik naznani potem, da bode prihodnja seja v torek ob 5. uri popoldne (na dnevnem redu razni predlogi prejšnjega dež. odbora o razdelitvi občinskih zemljišč.) in sklene sejo.

Dopisi.

V Gorici, 5. aprila. (Odprije dež. zbora. — Nov glavar. — Goriški župan. — Naša glavarstva.) Danes je bilo slovesna odprtje novega dež. zbora. Ne nadoma došla je še le predčerašnjem vest, da je cesar imenoval za deželnega glavarja — ne več grofa Coroninija, — ampak znanega dr. Pajerja. Mi smo o svojem času, ko se je Pajer odpovedal podpredsedništvu dež. zbora, izrekli mnenje, da Pajer morda kaj višega postane; „intermezzo“ v drž. zboru mej Coroninijem in ministrom Lasserjem nas je v tem še bolj potrdilo. To smo precej tistikrat izrekli. Mej večino prebivalstva goriške grofije pa se nij hotelo vtrditi to mnenje; vse je pričakovalo, da v kljub tem znamenjem na vladnem obnebu Coronini vendar sopet postane glavar. Naravno je, da ljudstvo rajši na to veruje, kar bolj želi. In resnično je vse raznenadila in skoro bi rekli nemilo dirnila vest o imenovanju dr. Pajerja, kar tudi tuk. ital. listi „L' Isonzo“ in „Goriziano“ popolno brezobzirno konstatujejo; mej Slovenci in Italijani je skoro le en glas, da glavarja, kakoršen je bil Coronini, ne dobimo več in da je vlada s preziranjem tega moža deželi vsekala globoko rano. Tudi Coronini ima morda kaj napak na sebi; a to mora priznavati tudi njegov sovražnik, da ima srce na pravem mestu, da je občutljiv za reve in težave uboze ljudstva, da vsa njegova dejanja so izraz plemenitega in visoko omikane bitja. Zatorej pa ostane razglavar Coronini v vednem spominu hvaležnih nas Slovencev in to naj mu bode najlepše zadoščenje. Kako visoko časté Slovenci Coroninija, naj bode dokaz to, da so mnogi slovenski možaki danes na tržen dan v Gorici navzočni sprožili misel, naj bi vsi slovenski okraji poslali Coroniniju zahvalnico, kar se bode tudi skoro gotovo zgodilo. Še večji dokaz je, da so vsi poslanci danes po končani slovesnosti peljali se v Šempeter in se tam v ginljivih besedah zahvalili bivšemu glavarju; in kakor slišimo, igrale so solze pri tej priliki v očeh večine poslancev in Coroninija samega, ki je bil osupnjen nad to popolnoma spontanno ovacijo, katera gotovo ne bode po volji gospodom ministrom, a prejasno izrazuje javno mnenje na Gorškem.

Imamo torej v gospodu dr. Pajerju novega glavarja, o katerem vemo dozdej, da je jako zmoežen in eden glavnih vladnih stebrov v Gorici; nam Slovencev nij bil dozdej nič kaj prijazen in pravičen. Vkljub temu pa ga nijso Slovenci nikoli tako črtili, kakor ga črté liberalni Italijani, njegovi nekdanji prijatelji in čestitalji, kateri so pri deželnozborskih volitvah vse strune napeli, da bi ga vrgli, kar bi se jim bilo tudi kmalo posrečilo, kakor je našim čitateljem znano. V današnjem nastopnem govoru je novi glavar izrekel, da bode posnemal plemenitega svojega prednika in

Nekoliko poredne glave, kakor je Janez vže bil, se še v cerkvi ni mogel vedno hudega obvarovati, kakor lesica čez pot so mu švignile oči od altara v stran, pa tje po dekletih. Te šmentrej, se vé, da je moral biti previden, zapaziti bi ga ne bil smel nikdo zlasti pa mati ne, posebno še v cerkvi, kjer se mora moliti, ne pa zijala prodajati!

Naš Janez je bil pervorojenec pri hiši in po božji in človeške postavi bi mu enkrat imela pripasti hiša njegovih starih. Zato se pa tudi ni veliko obotavljaj ogovoriti ktere koli, naj bi bila naj bolj ponosna v celej fari in pa še tako bogata. Deklet je polen svet, ali snubeči so redko sejani. In pel je, koder je šel, okroglo in pobožno, naj je bilo po noči ali po dnevi, žalost ali veselje, za vsako priložnost jo je znal, in poslušali so ga vsi radi.

Človek obrača, Bog pa oberne. Namesto hiše, mesto dekleta dali so Janezu po dvajsetem letu — belo sukajo! Gospod fajnošter niso bili porednemu fantu nič kaj prijatelj. Ne, da bi ne bil keršćanskega nauka znal, tega ne; sedem naglavnih, devet ptujih, štiri v nebo vpijoče, tiste zoper sv. Duha in vse druge grehe je znal gladko na pamet in pri izpraševanju je naštel dvanaest božjih lastnostij tako lepo in po versti, ko bi jih bil iz katekizma bral. Da bi bil le tisto nerodno popevanje pustil in pa zlasti še po noči!

Gospod so se v nedeljo po sv. treh kraljih iz prižnice ostro kregali. Rekli so, da le zverina in hu-

v slovenskem jeziku tudi Slovencev obljubil, da bode vedno podpiral narodne in druge pravične težnje Slovencev; sploh je bil njegov govor polen lepih misli in čutov in dr. Pajerju se je videlo, da je bil ginjen, ko ga je govoril. Morda ravno da se pri njem uresniči pregovor: „nova služba, nova pamet“. Mi ne maramo danes ponavljati očitavanja poprejšnjih časov in nečemo posnemati v tem obziru ital. liberalnih listov in kar je še več, obljubimo mu celó, da si bode pridobil tudi spoštovanje Slovencev, če bo držal storjene obljube in resnično (posnemal svojega prednika! —

„Goriziano“ strastno napada goriškega župana, ker se je udeležil procesije na veliko saboto, češ, da župan goriškega mesta, v katerem prebivajo katoličani, protestanti in židje, ne bi smel udeležiti se nobene javne cerkvene ceremonije. Če to misel dalje izpeljujemo, pridemo do tega, da goriški župan bi moral biti „konfessionslos“ in če jo obrnemo v korist naše narodnosti, bi morali tudi mi zahtevati, da se ne udeležuje nobene narodno-italijanske slovesnosti itd., kajti v Gorici prebivajo tudi mnogi Slovenci, nekateri Nemci in še celó mala peščica Izraelitov.

Ko bi bil rekel „Goriziano“, da se čudi spremembi, katera se je zgodila v osebi g. župana, zadel bi bil pravo; mi pa se tudi temu toliko ne čudimo, saj smo ravnokar citirali pregovor: nova služba, nova pamet. Pri tej priliki občudujemo vladno previdnost, ki je hotela, da oba največa rivala sedita na visokih stolih; morda se s tem strast poleže in v Gorici bo še prav fletno.

Naša glavarstva, posebno pa tolminsko in goriško, se na vso moč trudijo, da bi iztrebila še to slovenščino, kolikor so jo rodoljubje z velikim trudom vsejali v županske in druge urade. Pri tem delu podpira jih letargija in nezavest, največ pa oportunistvo nekaterih županov. Županstva so prva poklicana, da skerbé za narodne pravice, in ona se lahko najuspešnejše ustavljajo nameram naših germanizatorjev in italijanizatorjev; če pa taki ljudski zastopi delajo proti ljudskim pravicam, kaj zaslužijo? Da bomo lahko spolnili svojo častnikarsko dolžnost, prosimo rodoljube na deželi, naj nam naznanijo ona županstva, ki ne uradujejo v slovenskem jeziku, da jih bomo reševali, kakor zaslužijo.

Iz Podgore, 2. aprila. (Izv. dop.) Gosp. dopisnik iz Komna v 10. številki cenjenega Vašega lista je spregovoril prav pametno besedo o žveplanju trt in o veliki koristi tega dela. Dovolite mi, da dodam nekoliko svojih opazk.

Trtna bolezen se pojavlja v naši deželi leto za letom skoro po vseh vinorejskih krajih, posebno pa po nižjih legah in učinja, se ve da, prav veliko škode. — Lani je na pr. v nekaterih krajih skoro prav ves pridelek pobrala. Koder koli pa so trte pravilno žveplali, zavarovali so si zdravo grozdje. Taka je bila pri nas v Podgori, kder so na pr. grajščine in drugi ves svoj pridelek rešili, med tem ko niso nekateri malomarni kmetovalci, koji niso nič žveplali, niti kapljice pridelali. In vendar se njih zemljišča držé grajščinskih. — Jasnejšega dokaza pač ne treba za izdatnost žveplanja.

Gotovo pa je tudi to, da ni vsako žveplo, koje se zdaj v kupčiji nahaja, enako močno, enako izdatno, kajti tudi to blago je uže postalo predmet ne vselej poštene špekulacije.

Prepričan velike koristi žveplanja, na drugi strani pa tudi uže opeharjen po slabem blagu, naročujem si zdaj žveplo iz najboljših virov naravnost iz Sicilije. Preiskovano je bilo v kemični delavnici naše kmetijske šole v Gorici ter spoznano kot prav izvrstno. To žvep-

doba nima po noči miru, vsaka božja stvar pa počiva. In ti, so sklenili, ti ki nas po noči s svojim petjem budiš in s svojim vriskanjem vznemirjaš: ti si v zlodejevej službi, v zlodejevej, kateremu si vže zapadel!

Po božjej službi so ljudje pred cerkvijo vtikali glave skupaj in šepetali eden drugemu: „Gospod so na Janeza merili!“

V noči med pondeljkom in torkom je nekdo nastavil žleb od korita v gospodov hlev, ki je zraven stal in kjer so kokoši spale. Pač je nek drugi, ki je prišel za rano po vodo, pahnil žleb v stran, ali ko je prišla kuharica pozneje po jajca za neko potrebo, je zabrodila do kolena v kokošjo lužo.

Gospoda je to močno vžalilo in vsem srenjanom je bilo zoperno, da se je moglo kaj takega v njih fari goditi. Pa po vsem verhu se še zvedeti ni moglo, kdo je hudobijo napravil. Le mežnarica je pravila, da ji je botra Kumarica povedala, da je slišala praviti, Janez se je v nekej družbi, kjer se je o tem pobalinskem prigodku govorilo, jako modro deržal. „Če bi ne bil kriv, bi se bil smejal; zakaj se je modro deržal?“

Tako je modrovala mežnarica — bila je naj bolj pametna žena med vsemi sosedomi, kar je sama pripovedovala. Janez je moral kmalo potem k naboru, tam so ga poterdili in zaperli, kakor zaprejo vsakega poštenega novinca, dokler ne priseže cesarju. Janez je prisegel in potem so ga gnali v coklah, kakor je

lo meljem na nalašč za to napravljenem mlinu v Muši in ker mi ostaja čez potrebe Podgorske grajščine in svojega posestva, oddajam je tudi po prav spodobni ceni in pod poštenimi pogoji zanesljivim plačevalcem tudi za pozneje plačilo o času trgatve. Tudi celim občinam ali družbam vinogradskih posestnikov bi je radovoljno preskrboval za pozneje plačilo toda pod pogojem vzajemnega poročstva.

Evo Vam torej gospod dopisnik iz Komna, vstreljeno, kakor ste izrazili željo koncem svojega dopisa.

Žalibog, me uče dosedanje skušnje, da se naši vinorejci v tem oziru strašno kesno zbujujo in da rajše ves pridelek riskirajo, nego bi primerno malo žrtvovali za žveplanje svojih trt. Lani in predlanskim sem na pr. v nekaterih krajih na Vipavski strani nekaterim posestnikom priponudil, da jim hočem žveplo preskrbeti in tudi sé svojimi delavci in na svoje stroške žveplanje opraviti s pogojem, da mi pripuste tretjino pridelka. Kaj menite, da se je kedo za mojo ponudbo zmenil? Kratko nikar! Rajše so pustili, da jim je bolezen ves pridelek uničila, nego bi ga po tem potu rešiti poskusili.

Bomo videli, ali so jih dosedajne britke skušnje izmodrile!

Iz Sv. Lucije, 3. aprila. (Izv. dop.) Naših tolminskih hribov glavni pridelki so živina in sadje. Da bi naši ljudje cepili žlahtne cepiče, da bi redili lepa, dobra plemena, kako bi cvetela naša lepa deželica! Koliko tujih kupcev bi prišlo v deželo in koliko lepih novcev bi priromalo ž njimi! Lahko bi plačal kmetič davke celega leta, sebo bi pošteno redil in celo družino, vsako leto bi še odložil na stran kako malo svotico, da bi si privoščil kaj boljšega v starih dneih, a ne bilo bi mu treba stokati pod težkim jarmom nestrpljivega ubožtva.

Kako smo se tedaj razveselili, ko smo izvedeli, da bode v naši občini velikonočni ponedeljek predavanje baš o sadje in živinoreji. Zbralo se je pa tudi toliko ukaželjnega ljudstva, da je bila precej prostorna šolska soba prenapolnjena. Gospod prof. Kuralt je v prav gladki, čisti in razumljivi besedi dal kratek pregled cele sadjereje; začel je s cepljenjem mladih cepičev in končal z odgojevanjem odraslih dreves. Kar je teoretično razvil, pokazal je tudi praktično s tem, da je sam nekoliko veje obrezal in pokazal, po katerem načinu naj se cepi in kako, in katerih naj se v prihodnje ogiblamo. Po tem je govoril še nekoliko o živinoreji in v zlasti priporočal in gorko na srce polagal snago v hlevih, dobre in krepke bike in zdrava teleta. Naši kmetje so se tako zanimali za predavanje, so tako marljivo sledili besedam gospoda profesorja, da se je nadejati, da so pale njegove besede na rodovitna tla in da marsikater dober sad obrodé. Da, nekateri so se celo po dve uri trajajočem predavanju obrnili do gospoda profesorja s prošnjo, naj jim blagovoli priskrbeti kaj žlahtnih cepičev. Nadejamo se, da ustreže prošnji našega ljudstva!

Taka predavanja po deželi so zelo koristna; ljudstvo se začne zanimati za napredek, se začne buditi in iztrga se iz njega marsikatera ljulika. Le žetlet bi bilo, da bi se bolj pogostoma vršila in da bi se teoriji še v viši meri pridružila praksa. Da bi vsak okraj imel enega profesorja kmetijstva, ki bi predaval danes tukaj, jutri tam, koristilo bi nam v enem letu več, kakor naša kmetijska šola v Gorici vsa leta do zdaj! Kak sad nam je pa uže obrodila kmetijska šola? Stala je deželo tisoče in tisoče, a koristi ne vidimo še nikake. A o tej točki hočem pri priložnosti v Soči obširnejše govoriti, zategadelj „Zdravi!“

bil, iz naših gorà noter do Mantove, kjer je bil ta-krat cesarski tabor.

Kaj marajo kmetje za tujega fanta, če le domači prost ostane. Po Janezu so si le nektera dekleta oči brisale, ker so nekako po malem računile nanj — in pa Janezova mati se je hudovala, da jo je bilo težko poslušati.

Mežnarico je imela noč in dan v zvezi s hudo besedo: „Copernica, je vpila, tvoj mož ob hudi uri copernicam zvoni, naj bi zvonil rajši tebi s palico po herbtu — zaslužiš si — o imej ti zelen trebuh — si mi zatožila po nedolžnem fantu pri gospodu — povedó si gospodje vse eden drugemu — vsaj nimajo druge deli — so mi vzeli fanta — sirota — Bog me previdi na stare dni!“

Tako je klela, tožila in molila mati; Janez je bil pa v Mantovi pri vojaki in postal je vže po četrtem letu „fajtar“, po devetem „korporal“ in če tudi ni znal pisati in brati, le kaj natisnjenege počasi, počasi; bi bil lahko oficir postal, ko bi bil le hotel, pa ni hotel, ker tisti, [ki preveč avancirajo, ne smejo predolgo na dopust; Janez je pa šel po štirinajstih letih zopet domu v prijetne planine.

Se vé, da se je bilo v pretečenih štirinajstih letih doma mnogo spremenilo; mati je bila šla tje, kamor pojdemo eden za drugim vsi, mladi in stari; Mežnarica je bila tudi pod zeleno odejo. Dekleta so bila postala med časom žene in imele vže po pet in šest otrok, druge so bile možé zgubile in redile so

V Brestovici, 29. marcija. (Izv. dop.). V tih oddaljenosti, a sred cvetnih poljan, v plodovitem medgričju, katero se razprostira od Gorjanskega na Krasu dol do ceste ob jadranskem morju, stoji Brestovica. Ovinkoma in po zelo prijaznej, na desnej i na levej s trtnimi latniki in dalje naprej se smejočimi se poljanami ovenčane gladke cesti prišedši v Brestovico, krenem jo v cerkev, v prav prijazen tempeljček, z uljudnim š. tovaršem J. Jelšekom. Na prvi pogled razodevije se v njej posebna skrbnost za njo pa glasoviti: „zelus domus tuae.“ Naj povem, da imajo letos v Brestovici v prvo „Božji grob“, prav lep, snažen in zelo ukusen izdelek znanega mojstra Jurja Tavčarja, ki je tudi tod že znan, ker je v podružni cerkvi v Selu marsikaj lepega že izdelal. Njegovi izdelki se odlikujejo po lepem ukusu in primernej cenosti. Če se ti že čedna zvrnajšina božjega groba v Brestovici kaj prikupi, sme se še zraven trdit, da je njegov altar v resnici eleganten in meščansk. Bodi torej ta mojster priporočen! Tudi brestovskim občinarjem gre čast, da so po tako slabej letini, kakor je bila zadnja, vendar pritekli z darovi in tako v tem sodelali z drugimi cerkovnimi prijatli. Ali menda odkod mora biti prvi vzrok? Da je preč. g. J o z e f K u m a r, vikarij v Brestovici tisti, sme se za trdno ugibati, čeravno se za svojimi zaslugami skriva, češ, nisem jaz, to je kdo drugi. Pa kaj ga bomo hvalili; saj je dobro znan kot duhoven, s kakoršnim občevati je sreča, kajti v njem najdeš lik in zlahtno srce pa posebno marnost za njemu izročene stvari. Marsiktera občina zavida Brestovce zaradi njega! Ker govorimo o božjem grobu v Br., bodi dovoljeno, hvalo izreči tudi v. č. ordinarijatu za to, da se je tako čvrsto poganjal za dotično dovoljenje iz Rima; zamolčati se pa tudi ne sme, da je g. K a f o l, kancelar in korar v Gorici, storil v ta namen, kar je bilo mogoče. Tega gospoda poznamo osebno kot enega najspretnejših in nežalostnejših duhovnikov v Gorici. Njegovo povikšanje h korarskemu dostojanstvu nas je o svojem času prav srčno razveselilo, po katerem nekteri tam dolu že toliko let in z mnogimi započeti hrepeni, a zastoj po njem segajo, pa ga tudi tako dolgo dosegli ne bodo, dokler bo v. č. ordinarijat, kakor dozdej, vrlo dobro razločeval hlimbo od istinito vnetega srca. Dobro je, da se tudi nekaterim tako zvanim cerkovnim učenjakom (?) v vsem ne verjame. Tedaj Brestovica ima zdaj v lepej čednej in prijaznej cerkvi tudi prav lep božji grob. Naj bi jo tudi druge občine, ki ga še nimajo, v tem posnemake. Jaz pa, poslovišči se od Brestovice, povrnil sem se prav zadovoljen domū.

Nabrežina, 31. marcija (Izv. dop. Skočko in Živko, dva stara Kraška zajca. Pogovor). Skočko: Zdej, ko imava čas, kaj bi neki iznajdla, da se nama bodo ljudje čudili in naju na rokah nosili? Živko: Kak prah zoper ženske muhe. Skočko: Ženske muhe? Kaj si se nemara se svojo soprogo Zeljeglodko razpri? Ali si morda tako imenovano domačo bitko doživel, in nisi tega uprašanja še rešil? Živ.: Uganil! Sk.: Ej, boter! Malo si moder! Če je tako, pokličji evropske diplomate. Ti, dejo, vsako uprašanje rešijo, samo da ni orientalsko. Živ.: Boter, boter! Ne zaletavaj se, da ti ne pridejo do kožuha! Orientalska uprašanja so grenki svaljki ali cmoki, vendar ne boj se. Praesente medico nihil nocet! Sk.: (premišljeva): Prezentani Miha noče očet!.. Kaj je to? To je še nemara latinski, bi rekel uni. Kaj praviš? Živ.: Noče octa ali kisa, bilo bi slovniški. To bi se rekle po naše: Ko je zdravnik vpričo, nič ne škodi.

uboge vdove z žuljevimi rokami sebe in svoje mlado upanje v težavnih pianinah.

„Oj jojmene, si je mislil Janez, kako minljiv je svet, kje so moja leta, kje so ljudje!“

Dolgčas mu je bilo doma perve dni in rajši bi bil tam na Piemontovej meji komis jemal iz police.

Človek in zlasti star vojak se vsemu privadi, kimalo se je tudi Janez navadil novim ljudem v domačem kraju. Napravil si je irhaste hlače do kolena, škerlatast lajbelč in dal prišiti nanj gumbe po srebernem grošu eno, spletli so mu „bosice“, nogovice od člana do podkolena, in čevljar mu je naredil obuvale z ostavo in s terdimi žebli dobro podkovano, ker tla na planinah, tla — — —

Janez je postal s časom, kar je bil, vedno vesel, delal cel dan in pozno v noč, pel svete in posvetne in ljudje so ga sprejemali počasi zopet za svojega. Le berke pod nosom so ga delale nekako ptujega. Pač so mu prigovarjali: „Janez obrij tisto mačko!“ pa Janez je odgovarjal: „Kar je kaj moža, mora imeti berke!“

Kakošen mora tudi neki biti poljub — da govorimo med nami — ako se nežnemu kontrahentu mesto mehke mačice bodeče sternašče pritisne na rožnate ustnice. To je morala vedeti Zagarjeva Jerica, ni se ga branila, ko jo je prišel snubit pet in trideset let potem ko so mu bili gospod povedali, da mu je Janez ime. (Dalje.)

Jaz sem pa tvoj zdravnik, kedar se ti hoče v glavi mešati, ter te zagovarjam, ko kako debelo izkašljaš. Pa ne zameri! — Sk.: Nu, nu; zato ne bom nosil vihal. Pa kaj si imel se svojo Zeljeglodko? — Sk.: Kdor ima žensko, saj veš, ta ima križ. Ej boter, stroški, stroški! Kaj pomaga, če štedim, da se skozi — me vidi, ako pa soproga —. Sk.: Pri tebi pa ni taka! Zeljeglodka je bila zmirom varčna, in... Živ.: Bila, bila! Prav praviš. Kar pa je le bilo, to ni več. Vidiš? Tedaj varčna gori, varčna dol, jaz sem moral predvčeranjem vendar v Trst po novo vlasuljo i novo obleko Zeljeglodki; ker dokler nisem šel, mi je vsaki dan trikrat za zajutrek, južino i večerjo deklamovala vse fundamentalne postavbe o novejši šegi. — Sk. Bes te plentaj! Pa tudi 19. §, ki veleva, da se sme po svoje govoriti! — Živ.: Tudi, tudi! Pa v drugem zmislu, namreč tako, da imam jezic za zobmi držati. — Sk.: Pravo! Lep možak si mi, da si oddal ženski svoje poštene hlače! In tako si šel v Trst, kakor naprežen osliček? — Živ. Kaj sem hotel? Kadar šine v žensko vseh 7 vragov, treba kar šila in kopita pobrati, ter iti. Pa naj bi že bilo. Tedaj poslušaj! Grem v Trst, kakor sem ti povedal. Vse srečno ukupim, samo predrago. — Sk. Dober kup, hočeš reči. Saj je v Trstu taka roba skoro pod nič. — Živ. Smola je! Boš že videl, kak dober kup! Potrosivši kacic 20 forintov a. v., in spivši 2 vrčka pive, ulijem jo na postajo. — Sk.: Nemara pa vendar lagaš, kakor bi orehe tolkel. Le 2 vrčka? Še jaz si je več upam. — Živ. Kaj misliš, da sem takov lij kakor ti? — Sk.: Boter, preslabega me imaš. Lej na primér dans se nisem skoro nič jedel in pil. Ne bodi oponošeno! Razun 5 jetrnih klobas, 6 hlebcov, 3 velikih golašev; potler razun 8 vrčkov pive in pa 2 litrov črnega; sem dans, pri moji kokoši, še popolnoma tešč. Lej ti, če nisem skrit ud zmernostnega društva. — Živ.: Pač res! Ako izvejo za te ti zmerni gospodje, še za svojega predsednika te enoglasno izberó. Vendar čuj moje prekleščenosti v Trstu. Grem, da poravnam dačo od robe. Ker sem pa še imel novo suktnjo na sebi, gledal je nek dobro rejen gospod krog mene, kakor hudo vreme. Rekel pa ni nič; ker ne sme, če se ima novino na sebi. Na tihem godrnja je mi je list pisal. Hočem plačati z bankovci. „Srebro, ne papir!“ tako mi zasoli zdaj čorbo gospod. Srebro? Kdo je pa ima? uprašam jaz, kakor bi na britvah stal. Pojdi menjat! odreže se zopet gospod. Pustim robo, pa grem ter prašam tega in onega. Oh Skočko! Gorje mu, kdor ni znan po svetu! Tako sem rogovilil krog ko slepa muha. Nazadnje jo krenem v magazin. Še na vratih najdem ptujca, ki je vés zamišljen dnarje štel. Tega koj uprašam, ali bi mi par bankovcev zmenjal? Kakor lipov bog je molčal in štel. Še le, ko ga v drugo in trtje, in vedno bolj na glas uprašam; tedaj, oh ljubim moj Skočko, odgovori mi ptujec. Skočko (hitro) Nu? Nemara po nemški ali po madžarski? — Živ.: Da, da! Po nemški in po madžarski...! Čebne me v trebuh, da prejenjam kar dihati za kacic 5 minut. — Sk.: Oj, salo v mehu! Lepo ti je ta krota zmenjala bankovce! — Živ.: In ko se zavem, zagledam kakor toliko radovednih miši iz moke kacic 10 glav izza polnih vreč v mé škiliti in se mi smejeti naravnost v zobe. Kaj sem hotel ko iti? Še le po dolgem iskanji in moledvanji dobim srebro, da rešim robo. — Sk.: Cuj, pa zakaj bankovcev nočejo? Saj so menda, bi rekel uni, pošten cesarsk denar. Tej napaki bi se morali časopisi zoperstaviti, da se v cesarskih uradnih ne jemlje cesarski denar, kakor so bankovci. Koliko preglavice si zastran tega le ti imel: Čebec, sramoto... — Živ.: To ni še vse nič. — Sk.: En čebec ni nič? Kaj si želel še enega? — Živ.: Ker sem cencaril od Kajfeža do Herodeža, zamudil sem še vlak. — Sk.: Zamudil si vlak? Šment! To je zmirom lepše. — Živ.: Da da! Zmirom lepše; pa le narobe. Ravno ko sem menil odriniti, odzvižgal mi je izpred nosu lokomotiv... Sk.: Bog ga ošlataj še lukamatija! Kaj je imel tako silo? In ali mu nisi bil toliko dober, da bi te bil počakal? — Živ.: Zdej sem gledal debelo krog sebe kakor zaboden vol. Kaj boš pa zdaj, Živko? si mislim. Oh, Sk.! Zdej me je žalost trla, in želel sem si, da bi mi bil oni dan g. Magnus kožuh zapalil; zdaj sem pa v jezi preklinjal vlasuljo in Zeljeglodko. Bog mi greha ne zapiši! — Sk.: Prav ti je! Kaj nisi še vedel, da kjer žena hlače nosi, mož redko dobro kosi? Kaj vraga si se dal Zeljeglodki pod noge? O jaz sem pa ves drug korenjak, veš! Kedar mi moja Ljubouhačka hoče kaj preangaviti mojo misel, tedaj kar zakomandiram v obeh avstro-ogrskih jezikih: „Muss sein! Isten bizony!“ pa je koj vse tiho, kakor bi odrezal. Nu, pa kaj si na to počel, ti uboga duša? — Živ.: Mislil sem si: Naj se pes obesi! Če pojde par kebrov več, naj se pa Zeljeglodka obrise za praznike, ako ne bo pirhov ne gubanic; ter odidem kar v Hotel Evropa! — Sk.: Aj, aj! Hotel Evropa; aj, aj! In na tem je vse krivo tisto srebro. — Živ.: Usedi se blizo necega gosta, pokličem pive pa tudi nekaj za pod zob. Kakor zmirom, začnem se sosedom politikto premlevati, ki je v miru jedel in pil. Toda, vsi hudi-manil! Kdo popiše moje grozo? Komaj ga prav dobro pogledam; komaj zine, streha z jasnega, spoznam, oh moj Skočko...! Skočko: Nu? Spoznaš kacega strijca, milijonarja iz Amerike, neli? Živ.: Strijca milijonarja?

Oh da se Bogu smili, spoznam... Sk.: Nu nu! Če ni bil strije, bil je pa morda kak prijatelj? Tuđ dobro! — Živ.: Boš že videl, kak prijatelj! Oh, še zdaj se mi kosti tresejo. Glej, spoznam gospoda Ma... Sk.: Majorja? Naj bi bil! Pač prava reč! Saj bi te, ne bil snedel... Živ.: Skratka! Spoznam g. Magnusa. — Sk.: (poskočivši): Magnusa? Beži, beži, lepo te prosim! Ne straši, pravim. — Živ.: Jezik mi prisahni na nebu, ako ni res! Magnusa, Magnusa! — Sk.: Tristo zelenih modvedov! Magnusa, praviš? Zdej si pa vendar poiskal luknje, ki jo je zidar pustil? — Živ.: Lete ga, kako sem pa mogel? Bil bi, bil! A komaj se prav srečava z očmi, zgrabi me blagorodni g. Magnus za kuštre, ter jame vpiti, da se je vse polno ljudi usulo krog naju: „Aha sva skupaj?“ Sk.: Vidiš, vidiš, kaj je vse tisto srebro učinilo! — Živ.: In Zeljeglodka, reci! — Sk.: Da, da! ženska in srebro... Živ.: „E ti, nemerčaj ti od Živkote — tako je Magnus jel — ako je ta bikovica za kaj, ne boš se več grel pred nabrežinsko ogrado; če ti prej ne zadržnem goltańca kakor vrbacu. Nu pa, Živko, še imam nekaj usmiljenja. Reci, ali sem jaz tisti zoprnik? Ali si se skesal? Jaz na to: Malenkosti!“ Gospod Magnus: Malenkosti? Pač kosti te bodo hotele, če ne boš odkritosrčen. — Nu nu, gospod Magnus, niste vi, ne — odgovorim jaz; ampak tisti je, ki hoče kvar.“ — Hoče kvar? Zgudi se Magnus, ter mi gerlo spusti. Skočko: Hvala Bogu! Pa saj ni tako strašen ta g. Magnus, nu nu! Živ.: Cuj, boter! Zdej potegneva z Magnusom še enkrat iz vrčka, pa ga poprosim! Ali bi radi, da vam v pojasnilo kratko povestico povem? Magnus ves zadovoljil! „Živko, le dej; saj vem, da ne bo dolgočasno. Če nisi zmirom tak, že davno bi ti bil tvoj zoprniki vrat zadržnili; to ti pa povem, ljubi Živko!“ — O g. Magnus, zdej pa blagovolite poslušati: „Bil je v nekdanjih časih nek škrat, ki se je hotel s človekom prijazniti. In tudi človek, tisti človek, je rad videl škrate; ker je bil ljubezniv, ta škrat. Zgodi se, da človek škrate na kosilo povabi. Ta, ves vesel, pride in se usede. Ker je pa bilo po ziml, sklene človek svoji roki in jame v nju hutati ter si ju tako greti s svojo sapo. Kaj delaš? upraša ga škrat — Lej, prijatelj, mraz je; in tako si roke gremem z ustmi, odgovori človek. — Vrlo! reče škrat, in molči. Na to pri-nese vročo juho na mizo. Človek zajame žlico, pa začne pihati v njo. Kaj pa zdej delaš? oglasi se škrat. Nu pa zdej z ustmi hladim juho, odreže se človek. Škrat na to: Ti torej z enimi ustmi skoro zajedno vročino in hlad piháš? Ne, nel Jaz tvoj prijatelj ne morem biti. To rekiš, odide škrat, — Nu g. Magnus? Takšen je tisti moj zoprnik. V Komnu se mi je rotil: „Iz Mavhinjega“ se mora pisati, potem je pa vendar pisaril: Iz Mavhinj, ne iz Mavhinjega; kajti te oblike mi Kraševci ne poznamo — Tak človek je rac-man, ki zna plavati in po suhem hoditi in živeti.“ G. Magnus me na to poljubi, in tako se posloviva. Z mešanum vlakom pridem domu z vlasuljo k Zeljeglodki. — Skočko: Stre-ha! Cuj, vse polno Nabrežincev je po cesti z odkritimi glavami, in klobuke vihte visoko. Cuj, kako vrištejo: Živi Skočko, živi Živko! O moj Bog, kako je to lepo! — Živ.: Zapojava še eno! Petje se Nabrežincev zelo dopada:

„Kdo pač vrjel bi, da jaz bom,
Da bom kedaj še astronom;
Kar gledam v zvezde, uje oči,
Ljubljeni ti devojčici,
Postal sem - kar nikol popred,
Postal sem - zvezdogled! —

Skočko: Zdej pa le pojdiva. Da je Bog s teboj, Živko: Radi naju imajo; a svoboda je vendar zlata. Srečno, Skočko! —

Iz teržaške okolice, 4. aprila. (Izv. dop.) Kakor je uže znano, bo v nedeljo 8 t. m. za VI. okraj naše okolice volitev v mestni in deželni zbor.

Nekateri kratkovidci spodbikajo se nad kandidaturu občje spoštovanega, vrlega državnega poslanca g. Nabergoja, posebno so neke smeti, katerim v trebuhu in žepu praznota veliko preglavico dela in tudi takim, ki so se po zaporih vajjali. Te vrste ljudem služijo vse laži, da bi škodovali narodni stranki in časti okoličanov. Ti ljudje lažejo volicem, da misli g. Nabergoj posebno VI. okraj prodati v Ljubljano. Kedo bi se jim ne smijal? Vi sleparski revčki, počakajte malo! Jaz poznam g. Nabergoja in njegovo zaslugé polno delovanje. Kaj je on vse za okolico storil, to vi ne znate ali pa ste toliko hudobni in podkupljeni z lahonskimi denarji, da grdite z vašim blatom pošteno ime vrlega narodnjaka.

Naj se potrudi tako hudobna, vboga reva pogledat v stenografični zapisnik mestnega in deželnega zbora; tam bode našel, kaj je vse Nabergoj storil. Ker pa dvomim, da bi se take sleparske duše toliko potrudile, naj tu očito le nekoliko omenim, za kar sicer košutovske politične šolobarde nimajo razuma! Morda ste uže pozabili, kako je bilo po okolici, predno je g. Nabergoj v mestnem zboru sedel? Kedo se je pogal in dosegel, da se je odpravila bera in da so gg. duhovniki iz mestne denarnice plačani? Kedo se je potezal in dosegel, da so se odpravile tla-ke (rabote), je le vam znano. Kako ste morali vaše slabe ceste sami delati in popravljati, vodnjake trebati, v suši celo uro daleč po vodo hoditi! Zdej pa

ča je suša in se vodnjaki posušijo, pripelje se vam vode pred hišo, da vam vsem ni treba po njo hoditi?

Nadalje vprašamo vas puhle zgubljene glave, kedo se je potegnil in dosegel, da se je domačega vina dac 1 gl. 35 kr. odpravil?

Prej, ako je brat svojemu bratu prodal vino za njegovo rabo, moral je plačati 1 gl. 35 kr. Ako se računni, da tržaška okolica na leto nar manj 20 tisoč veder vina proda, ali ni to velik dobiček, če okolica prihrani 27 tisoč gl.?

Kedo je predlagal in dosegel, da se vam poljski čuvaji iz mestne denarnice plačujejo? Vam ni še na misel prišlo zoper breme, katerega ste morali nositi, pritožiti se, ako ne bi se bil g. Nabergoj iz lastne inicijative na to spomnil? G. Nabergoj je predlagal in dosegel, da je po okolici požarna straža, katera je vže marsiktero nesrečo odvrnila. Džaler ni g. Nabergoj govoril in tirjal svečave po glavni vseh, svetle so vam mesec in zvezde. Da so delegati in župani od mesta plačani, je gotovo g. Nabergoj pripomogel; ali, žalibog, te vrste ljudi so danes naj huji renegati in izdajice svojega naroda in vaših koristi.

Koliko zaslug bi mogel še navesti! Ako bi hotel, napolnil bi celo Sočo.

Kaka je bila stranska bližnja pot skoz Barkovlje v Trst? Kaj pa vi Križani? Ali bi bili imeli vi tako potrebno morskno luko (porto) pod vasjo, ako bi se ne bil za vas Nabergoj potegnil in tirjal, da se vam napravi? Nikdar ne! Potem pa še, ko ni hotel noben na javni dražbi dela prevzeti, žrtvoval se je v lastno škodo sam Nabergoj in izveršil delo, da je toliko materialne škode trpel. Pripomagal je tudi v mestnem zboru, da so vam razbiti zvon plačali, in Bog zna, kaj vse še vam lahko naštejemo. Morali bi biti hvaležni, da imate takega zastopnika. Koliko bi drugi okraji dali, da bi njega imeli. Pa zdaj vprašate, kaj je Nabergoj steril.

Mislimo, da ste vse pozabili, kako so včasih bili v mestu in pri magistratu z psovko (schivo) počasteni. Če vas še morda sedaj ne spoštujejo, kakor bi morali, vendar je veliko boljše, kot pred 12 leti. To spoštovanje pridobili so vam vaši narodni poslanci, ki so nevtudljivo tirjali vaše narodne pravice in vaš jezik tudi branili. Njim se je zahvaliti, da vam niso mestni očetje boljši del okolice k mestu potegnili in včasih volilnih pravic oduzeli, na kar so skoz štiri leta z vso silo delali in še na to delajo. Vzeli bi vam bili vse, ako ne bi bili vaši poslanci vas branili. Pri vseh prilikah se je ravno g. Nabergoj neustrašljivo boril proti veliki večini mestnega zbora. Da so se šole po okolici zboljšale, da so cerkovniki in orglarji iz mestne denarnice plačani, da se za prenočišče vojakov, če so po okolici, zraven 1 1/2 kr. še z 2 kr. odškoduje iz mestne denarnice, to je zasluga naših narodnih poslancev, posebno Nabergojeva. Ako daste slame in sobo za častnika, dobite zdaj namesto 21 kr. 75 kr. Ako to pripoznate, morate hvalo Nabergoju znati in mu vaše zaupanje skazati, ter ga enoglasno voliti. Sramota vam večna, ako drugače ravnate. Pomislite, da še sovražniki naše stranke pripoznavajo zasluge njegove. Volilci VI. okraja, ne dajte se slepiti od takih malovrednih ljudi, ki za liter vina prodajo narod, svoje poštenje in čast. sl. okolice.

Volilci pokažite, da ste narodnjaki in pošterjaki, na katere se ozira sovražnik in prijatelj s spoštovanjem.

Razne vesti.

Imenovanja. Cesar je imenoval Alojzija dr. Pajerja viteza Monrivo, za glavarja in dvornega svetovalca And. Winklerja za podglavarja goriške dežele.

Umor. V noči družega velikonočnega praznika bil je Karl Mosetič pri tepežu v Biljah v trebuh tako nevarno zaboden, da je v kratkem času izdihnil svojo dušo; jeden drug je bil pa težko ranjen. Stvar se je koj naznanila kazenski sodnji, katera je zavkazala raztelesiti truplo umerlega.

Ranjen je bil prvi velikonočni praznik g. Karl Fonzari v Gorici od vojakov, kateri so bajé brez vsega vzroka imenovanega napadli s svojimi vojaškimi noži.

Tepež mej fantalini v Zamarovi kavarni hoteli so policaji zabraniti v noči velikonočnega pondeljka, a fantalini so se jim v bran postavili in so jednega policaja ranili na herbtu, ga na tla vergli in mu meč vzeli. Vendar se je drugemu policaju vsled srčnosti ne le posrečilo rešiti svojega tovariša ampak tudi odpeljati v zapor najhuja dva napadalca.

Goriški magistrat naznanja, da se bodo dne 9. t. m. ob 10. zjutraj oddajala zopet dela, in sicer naprava vhodnih duri in štirih rakev na novem mirodvoru. Cena določena je z 6997 gold. 17 kr.

Iz Barke se nam piše: Dne 25. marcija predaval je pri nas g. profesor Povše o govedarstvu, kletarstvu in o proizvajanju goveje krme. Naroda je bilo pričujočega toliko, da še nij mogel ves v učilišče.

Ker se je tukajšnji učitelj tega nadejal, dal je iznesti klopi. Tudi Kranjci so bili v obilici navzočni. Poduk je bil jako razumljiv, govor našega Franceta jako prijeten. Tudi naši mladeniči storili so svojo dolžnost, ker so g. profesorju postavili zanimiv slavolok in slovensko zastavo, katera je opominjala nemškutarje (tudi po Krasu so te spake), naj se spokoré, ker je užé vsrkemu znano, da po Krasu nima več bodočnosti nemški želod, no slovenska lipa nam začenja poganjati rašče veje, s kojih cvetjem se pasó buče.

Še enkrat nemška kultura v vojakih. Priobčujemo sledeče nenavadno nemško kulturo osvetljujoče verstice, koje nam pošilja prijatelj iz Kanala. Pismo prihaja iz vojakov, a adresirano je bilo krivo, ker nam zadnje notice nij bil poslalpošiljatelj tega pisma.

Geehrter Herr!

Mit Staunen las ich der wider in der „Soča“ erschienenen Artikel. Es muss mich diese Einmischung in meine Angelegenheiten ärgern als ich die Veranlatung zu diesen blitzdumen Schritte nicht Ihnen sondern meinen Eltern gab. Es zeigt durchaus nicht von Intelligenz wenn man a diesen falle seiner Muttersprache durch Zuhelfenafme des Zeitung Blatte glaubt verfechten zu müssen. Ein vernünftige Mensch findet der Benützung einer Fremden Sprache durchaus keine Zurücksetzung seiner wie komt es das Sie, mein werther Herr darin einen Grevel gegen die slovenische Sprache suchen wollen Nur ein gutes Mahes Natural Fautis nur und Blösein Raum solhe Gedanken, wie Ihrigen produziren a sie haben sehr schlecht combiniert mein Lieber in dem Sie glaubten mich als einen tieber Herr meine Muttersprache hvor die Öffentlichkeit zu hinstellen Sie dum einen so kurzen Verstand das sie es nicht ermesen konnten, das in Artikel welcher eine so dume Sache verfehlet dem Fabrikanten verhelben oha im Allgemeinen nur Spott und Blamasch eintragen muss umsumher aber wen der Schreiber sich in Gelegenheiten einmischet, die ihn nicht im Gerüngsten Kümern Da ich mit Ihnen als einer beschrenkten Menschen nicht fil Vorte verlieren will schlüsse meine schreiber und Zeichne Sie vor solhe dumer Schritte führ die Zukunft warnend Es ist für eien genu das halbe bogen Papier.

Te verste pisal je, kakor stoji na listu, nek Peter Zapfel, najberže učitelj in mojster nemškega jezika mej vojaki-prostaki. (?) Ko je nemška kultura sijala po glavah armadinih, je najberže on bil v senci. Konec tega lepega pisma smo izpustili, ker je pretrivijalen.

LISTNICA UREDNIŠTVA: Gosp. J. L. v R. Ker je bilo užé natisnjeno v Slov. Narodu, ne zdi se nam potrebno tudi v našem listu priobčiti. — Gosp. L. M. v R. na Št. Poslano ne moremo porabiti. Ne zamerite!

Naznanilo.

Podpisani naznanja slovenskemu občinstvu, da je te dni odperl svojo gostilnico in da bo po vsej moči prizadeval se zadovoliti goste z dobrimi in cenimi pijačami, jedili in s točno postrežbo

JANEZ ZLOBEC
v Dutovljah.

Prodaja se

iz lastnega nagiba v Korminu (Cormons) lepa, izvrstno ohranjena gosposka hiša v glavni ulici, nasproti lekarni Bertossi z dvema uhodoma in 30mi sobami in drugimi prostori, kateri zboljni so kakor nalašč za prodajalnice; za hišo je lep vrt, ki meri 2000 kvadratnih sežnjev. K tej hiši spada v bližnjici Kormina še prve vrste zemljišče mereče nad 7 njiv (kampov). Natančni pogoji zvedó se pri gospoda:

Karl Feichtinger,
železniški uradnik
v Nabrežini.

Firma Jos. Pipan & Comp. v Trstu

in njena podružnica (Viktor Doleneč v Gorici) ozir jemaje na veliko pomanjkanje živeža po Goriškem, daje na upanje do sv. Andreja lepo staro in novo koruzo po primerno nizki ceni proti solidarni garanciji cele srenje ali pa dobrih posestnikov. — Oglašati se je ali v magazinu v Trstu, Via Torrente šte. 18, ali pa v goriškem magazinu na Kornu tik Faiferjeve gostilne.

Edina prodajalnica na Dunaji,

katera je zopet znižala z ozirom na slabe čase cene svojega raznega blaga za 30%, je

Zal. fabr. kinešk. srebra H. Bettelheima & C.
na Dunaji, Kärntnerstr. 14 im Durchhause

Posnetek iz velicega cenika.

	preje sedaj		preje sedaj
6 žličic za kavo	3.50 1.50	1 skledica za kavo	6.— 3.10
6 žlic, navadnih	7.50 3.—	z žlico	6.— 3.10
6 nožev	7.50 2.80	1 škatlica za duhan	3.50 1.50
6 vilic	7.50 2.80	3 zamaški s podob.	3.— .90
1 korec za juho	5.— 2.60	1 par svetilnikov	6.— 3.—
1 korec za mleko	3.— 1.50	1 škatljica za sladkor	znotraj pošlačena 10.— 6.75
		1 Vrčk za ocet in olje	8.— 5.50

Kot posebno primerna darila.

6 nožev	vseh 24 kosov, 6 nožičev	za po-vseh 24 kosov
6 vilic	v elegantn. e-6 vilic	slat- (v elegantn. e-6
6 žlic	tui mesto 24 žličic	) dek (tui mesto 24
6 žličic za kavo	gl. samo 10 gl. 6 naslom. za nož.	gl. samo 10 gl.

V istem razmerji se dobivajo vse mogoče stvari iz pravega kineškega srebra.
Zunanja naročila proti post. povzetju točno in vestno.
Ceniki se dobé po želji zastoj in franko.

Velika zaloga

oblek za gospode k „rimskemu kralju“
Adolfa Wellischa

nahaja se sedaj

samo na Dunaji, Wieden, Hauptstrasse 11,
gegen dem Naschmarkte, (popreje Keller & Alt)

in priporoča najelegantnejše obleke za gospode in dečke; na dalje za pomladansko dobo: Gravelotte — suknje po 12 gl., jednobavne cele obleke po 18 gl., po nizkih in stalnih cenah.

Svetinja za zasluge

!! Od leta 1767 !!

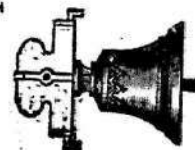
Svetinja za napredek

ALBERT SAMASSA

c. kr. dvorni zvonar izdelavec strojev in raznoterega orodja pri gášenju ogná v Ljubljani, pripravóu p. n. cerkvenim predstojnikom in občinskim zastopom.

Vbana zvonila

z vso potrebitino, kakor jarmi, ojnice, okovi.
Zvon tudi 40 centov teže, zamore en mož zvoniti; dalje pripravóu vse vrste brizgalnic, orodja za gášenje, vodnjake, cerkvene svečnike iz medenine, ventile, šravbe itd. itd.

Občinam in gasilnim društvom, da si zvonove in gasilno orodje lahko omislijo, privolim plačevanje v obrokih.

Diploma pripoznanja

Diploma pripoznanja